

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 06 квітня 2020 року
№ 110/05

В редакції

Наказ від «04» квітня 2023 року
№ 123/05

В редакції

Наказ від «01» 04 2024 року
№ 124/05

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради Університету
від 03 квітня 2020 року
Протокол № 10

***В редакції відповідно до рішень Вченої
ради Університету***

від «31» березня 2023 року
Протокол № 6

***В редакції відповідно до рішень Вченої
ради Університету***

від «29» березня 2024 року
Протокол № 15

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ІНДИВІДУАЛЬНУ ОСВІТНЮ ТРАЄКТОРІЮ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У
ДОНЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (далі – Положення) визначає порядок формування здобувачами вищої освіти індивідуальних освітніх траєкторій відповідно до вимог освітнього законодавства України, принципів ЄПВО, локальних нормативних актів, Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса (етап 01.09.2022 – 31.08.2025 рр.).

1.2. Положення розроблено на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, з урахуванням концептуальних засад «Положення про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та інших локальних нормативних документів Донецького національного університету імені Василя Стуса (далі – Університет).

1.3. Базові терміни та поняття у Положенні використовуються виключно у визначеннях відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

1.4. Додатково у цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

– *індивідуальна освітня траєкторія* – персональний шлях реалізації особистісного та професійного потенціалу здобувача вищої освіти, що формується з урахуванням його здібностей, мотивацій, потреб, можливостей та досвіду, базується на особистому виборі здобувача вищої освіти видів, форм, графіку здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх продуктів, з метою набуття компетентностей та додаткових (до спеціальності/спеціалізації)

результатів навчання, що підвищують рівень конкурентоздатності та адаптивності до суспільних викликів випускника освітньої програми Університету;

- *індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти* – персональний документ здобувача, що визначає послідовність засвоєння та форми контролю освітніх компонентів (дисциплін, практик тощо), атестацій, в яких реалізується індивідуальна освітня траєкторія здобувача, що формується Університетом у взаємодії зі здобувачем вищої освіти. Індивідуальний навчальний план здобувача містить перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, послідовність їх опанування, обсяг навчального навантаження, результати оцінювання. Індивідуальний навчальний план визначає траєкторії навчання здобувача вищої освіти на навчальний рік та щороку оновлюється, коригується, актуалізується.

1.5. Положення затверджується Вченою радою Університету за поданням Ради з якості вищої освіти в Університеті та за погодженням із органами студентського самоврядування.

2. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Підготовка здобувача вищої освіти СО «Бакалавр» відбувається відповідно до навчального плану, що містить 240 кредитів ЄКТС, з яких 180 кредитів ЄКТС (75%) становлять обов'язкові освітні компоненти, 60 кредитів ЄКТС (25%) – вибіркові. Змістове призначення обов'язкових освітніх компонентів спрямовано на забезпечення відповідності освітньої програми (далі – ОП) стандартам вищої освіти та Національній рамці кваліфікацій. З метою створення освітніх можливостей для розвитку здобувача освіти Університет пропонує:

2.1.1. Перелік освітніх компонентів та створює умови для засвоєння компетентностей та додаткових результатів навчання протягом другого-сьомого семестрів.

2.1.2. Можливість вибору здобувачами:

- протягом першого семестру двох навчальних дисциплін (по 5 кредитів ЄКТС) із загальноуніверситетського переліку – одну світоглядну та одну практико-орієнтовану за своїм змістом.
- протягом другого семестру обрати один з трьох можливих шляхів формування індивідуальної освітньої траєкторії в межах вибіркової частини навчального плану (50 кредитів ЄКТС): програму *minor*, сертифікатну освітню програму чи набір вибіркових дисциплін.

2.1.3. **Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти** – це перелік освітніх компонентів, що пропонуються кафедрами Університету виходячи з освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, посилення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці та ефективного використання можливостей Університету, урахування регіонального замовлення тощо.

2.1.4. **Програма *minor*** (далі - *minor*) – 50 кредитів ЄКТС (10 навчальних дисциплін по 5 кредитів ЄКТС). Це блок взаємопов'язаних навчальних дисциплін, що вивчаються послідовно з 3 по 7 семестр підготовки і виходять за межі основної кваліфікації. Здобувач освіти обирає *minor* з метою отримання додаткової кваліфікації з інших галузей та/або спеціальностей/спеціалізацій, що фіксується в освітньому документі випускника Університету та створює додаткову конкурентну перевагу на ринку праці.

2.1.5. **Сертифікатна освітня програма** (далі - СОП) - 30 кредитів ЄКТС (6 навчальних дисциплін по 5 кредитів ЄКТС) та **чотири навчальні дисципліни** – 20 кредитів ЄКТС, можливість вибору яких визначається навчальним планом відповідної ОП. СОП - це коротка спеціалізована

практико-орієнтовна освітня програма міждисциплінарного та міжгалузевого змісту, що спрямована на набуття здобувачами освіти додаткових знань, soft skills, універсальних компетентностей, які мають особливості в межах інтеграції різних наук (дисциплін); їх неформального об'єднання на методологічному та інструментальному рівнях (розроблена за принципами компетентнісного підходу та студентоцентрованого навчання).

2.1.6. *Набір навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти* – 50 кредитів ЄКТС. Така траєкторія передбачає опанування 10 навчальних дисциплін по 5 кредитів ЄКТС, що вивчатимуться з 3 по 7 семестр. Такі навчальні дисципліни мають бути спрямовані на здобуття додаткових знань, soft skills універсальних компетентностей.

2.2. Підготовка здобувача вищої освіти СО «Магістр» відбувається відповідно до навчального плану, що містить 90/120 кредитів ЄКТС, з яких 67,5/90 кредитів ЄКТС (75%) становлять обов'язкові освітні компоненти, 22,5/30 кредитів ЄКТС (25%) – вибіркові. Змістове призначення обов'язкових освітніх компонентів спрямовано на забезпечення відповідності ОП стандартам вищої освіти та Національній рамці кваліфікацій. З метою створення освітніх можливостей для розвитку здобувача вищої освіти Університет пропонує:

- 2 дисципліни (6 кредитів ЄКТС) із загальноуніверситетського переліку;
- 3 дисципліни (16,5/24 кредити ЄКТС) – освітні компоненти з факультетського переліку вибіркових освітніх компонентів.

2.3. Підготовка здобувача вищої освіти ОНР «Доктор філософії» відбувається відповідно до навчального плану, що містить 40 кредитів ЄКТС, з яких 30 кредитів ЄКТС (75%) становлять обов'язкові освітні компоненти, 10 кредитів ЄКТС (25%) – вибіркові. Змістове призначення обов'язкових освітніх компонентів спрямовано на забезпечення відповідності освітньої програми Національній рамці кваліфікацій. З метою створення освітніх

можливостей для реалізації розвитку здобувача освіти відповідно до наукової траєкторії Університет пропонує:

- вибір 2 дисциплін (10 кредитів ЄКТС) із загальноуніверситетського переліку.

3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Здобувачі вищої освіти у встановлені терміни обирають запропоновані шляхи реалізації індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до процедур і правил, встановлених цим положенням.

3.2. Основним документом обліку роботи здобувача вищої освіти є його індивідуальний навчальний план, до якого вносяться обрані minor, СОП та/або освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи тощо).

3.3. Формування індивідуальної траєкторії здобувачів СО «Бакалавр»:

3.3.1. Для здобувачів СО «Бакалавр» незалежно від ОП, за якою вони навчаються, у другому семестрі першого року навчання пропонуються дві загальноуніверситетські вибіркові дисципліни: одна з переліку світоглядних, друга – практико-орієнтованих. Викладання зазначених дисциплін може здійснювати будь-яка кафедра Університету за умови наявності відповідного кадрового, наукового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Обрана здобувачами освіти дисципліна впроваджується тим викладачем, який її розробляв і презентував на етапі вибору здобувачами. Заявлений у анотації вибіркової дисципліни викладач може бути замінений тільки з поважних причин на підставі службової записки завідувача кафедри, що забезпечує викладання освітньої компоненти, на ім'я першого проректора Університету.

3.3.2. Переліки вибірових дисциплін формуються щорічно. Кафедри, що претендують викладати вибіркові дисципліни, на початку кожного

навчального року подають анотації дисциплін – світоглядних і практикоорієнтованих, які пропонуються для вибору здобувачам освіти, та інші матеріали, що можуть бути корисні при виборі (презентації, постери тощо). Підготовка і конкурсний відбір дисциплін за вибором для здобувачів усіх рівнів і форм освіти регламентується цим положенням та «Дорожньою картою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти» (надалі – Дорожня карта), яка затверджується наказом ректора Університету на початку кожного навчального року.

3.3.3. Щороку у січні місяці кафедри Університету пропонують освітні траєкторії для здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» 1-3 курсів за трьома категоріями на наступний навчальний рік: minor, СОП, набір навчальних дисципліни за вибором здобувача вищої освіти, керуючись їх потребами та мотиваціями, спираючись на свій викладацький потенціал, залучаючи викладачів інших кафедр до формування спільних пропозицій. Компоненти minor та СОП можуть бути подані як окремі навчальні дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти.

3.4. Для здобувачів СО «Магістр» у другому семестрі першого року навчання пропонуються дві вибіркові дисципліни із загальноуніверситетського переліку та три – з факультетського. Анотації зазначених дисциплін подаються на початку навчального року у терміни, зазначені в Дорожній карті.

3.5. Здобувачам ОНР «Доктор філософії» у першому семестрі пропонується обрати дві вибіркові дисципліни із загальноуніверситетського переліку відповідно до їх наукової траєкторії для вивчення у третьому та четвертому семестрах навчання. Вибіркові дисципліни для здобувачів ОНР «Доктор філософії» можуть пропонувати лише ті кафедри, на яких навчаються відповідні здобувачі.

3.6. Зміна здобувачами вищої освіти усіх рівнів обраних освітніх траєкторій після затвердження індивідуального навчального плану можлива до початку навчального семестру, в якому вони викладаються. Здобувачі СО

«Бакалавр» і СО «Магістр» мають погодити цей крок з гарантом освітньої програми та з навчальним відділом Університету. Здобувачі ОНР «Доктор філософії» такі зміни погоджують з відділом аспірантури та докторантури «Докторська школа».

3.7. Здобувач вищої освіти, який навчається на програмі minor або СОП може змінити траєкторію виключно на набір вибірових дисциплін. Опановані навчальні модулі зараховуються здобувачеві вищої освіти як вибірові навчальні дисципліни. Зміна освітньої траєкторії відбувається за письмовою заявою здобувача перед початком нового навчального року/семестру.

4. ПРОЦЕДУРА ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ

4.1. Право та можливість вибору надається усім здобувачам вищої освіти. Кількість навчальних дисциплін на наступний навчальний рік/семестр, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються навчальним планом ОП, за якою навчається здобувач вищої освіти.

4.2. Навчальним відділом Університету та деканатами факультетів формується контингент здобувачів вищої освіти у розрізі спеціальностей, навчальними планами яких у наступному році/семестрі передбачено вибір навчальних дисциплін/освітніх траєкторій відповідного циклу підготовки.

4.3. Деканати факультетів спільно з кафедрами та органами студентського самоврядування організовують:

- інформування здобувачів вищої освіти про порядок та процедуру вибору індивідуальних освітніх траєкторій;
- ознайомлення з анотаціями освітніх компонентів, що пропонуються для вибору здобувачам вищої освіти;
- консультування з питань вибору освітніх компонентів.

4.4. Запропонований кафедрами Університету перелік індивідуальних освітніх траєкторій (minor, СОП та набір вибірових дисциплін) затверджується Радою з якості вищої освіти на черговому засіданні. У разі потреби Рада з якості вищої освіти спільно із органами студентського самоврядування може провести попереднє голосування з метою оптимізації переліку освітніх компонентів.

4.5. Затверджений перелік індивідуальних освітніх траєкторій розміщується на корпоративному сайті Університету. Здобувачам вищої освіти пропонується вивчити анований зміст дисциплін.

4.6. Обрання здобувачами вищої освіти індивідуальних освітніх траєкторій здійснюється за допомогою електронного сервісу «Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти» (<https://iet.donnu.edu.ua>). Електронний сервіс створений з метою забезпечення прозорості процедури обрання освітніх компонентів; прискорення опрацювання результатів вибору; полегшення формування академічних груп здобувачів; формування бази освітніх компонентів, результатів навчання та компетентностей для заповнення європейського додатку до диплому.

4.7. Адміністратор електронного сервісу забезпечує завантаження переліку вибірових освітніх компонентів для здобувачів усіх ступенів освіти, встановлення обмежень на вибір навчальних дисциплін/освітніх траєкторій, моніторинг процедури голосування та оперативну інформаційну підтримку процедури вибору, надання заступникам деканів детальних інструкцій для голосування здобувачів вищої освіти.

4.8. Процедура обрання індивідуальної освітньої траєкторії в електронному сервісі передбачає ідентифікацію здобувача вищої освіти за допомогою корпоративного облікового запису. Вибір освітніх компонентів здійснюється шляхом проставлення трьох пріоритетів за спадаючою ознакою: першим пріоритетом ставиться дисципліна (освітня компонента), яку здобувач бажає вивчати, другим і третім – альтернативні варіанти. Після завершення голосування електронний сервіс фіксує вибір здобувача.

4.9. За результатами голосування електронний сервіс автоматично формує загальноуніверситетські/факультетські потоки здобувачів вищої освіти для вивчення освітніх траєкторій та/або вибіркових дисциплін. З метою уникнення малокомплектних груп потоки з певної дисципліни/освітньої компоненти електронним сервісом формуються за таким алгоритмом:

- для здобувачів СО «Бакалавр» – від 30 до 60 осіб;
- для здобувачів СО «Магістр» – від 25 до 60 осіб;
- для здобувачів ОНР «Доктор філософії» – не менше 3 осіб.

4.10. У випадку, коли кількість здобувачів вищої освіти, які обрали навчальну дисципліну/програму minor/СОП/, є недостатньою для формування потоку, то така освітня компонента не може бути реалізована в навчальному процесі. Здобувачам вищої освіти буде запропоновано приєднатись до інших сформованих потоків/академічних груп.

4.11. Відповідальність за організацію роботи щодо вибору освітніх траєкторій несуть декани факультетів. Здобувачі, які не братимуть участь у виборі навчальних дисциплін, вивчатимуть дисципліни, визначені навчальним відділом Університету.

4.12. Після завершення голосування адміністратор електронного сервісу спільно з навчальним відділом протягом місяця формують і перевіряють списки здобувачів за обраними ними освітніми траєкторіями. Вибір закріплюється наказом ректора про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти.

4.13. Для успішного і якісного вивчення здобувачами вищої освіти вибіркових освітніх компонентів адміністратором електронного сервісу створюються і наповнюються групи в Microsoft Teams. У них викладачі розміщують силабуси дисциплін, журнал обліку успішності, навчальні матеріали та ін.

4.14. Кафедри, що забезпечують вивчення вибіркових освітніх компонентів, отримують відповідну кількість годин при розрахунку

навчального навантаження на наступний навчальний рік/семестр.

4.15. Після отримання сформованих академічних груп/потоків здобувачів вищої освіти навчальний відділ протягом місяця формує розклад занять для забезпечення викладання вибірових освітніх компонентів.

4.16. Можливість реалізації права на формування індивідуальної освітньої траєкторії у ДонНУ імені Василя Стуса з подальшим перезарахуванням кредитів мають здобувачі й інших закладів вищої освіти, в тому числі і в рамках внутрішньої та/або зовнішньої академічної мобільності.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Випускова кафедра за погодженням з навчальним відділом для здобувачів СО «Бакалавр» і СО «Магістр», для здобувачів ОНР «Доктор філософії» з відділом аспірантури та докторантури «Докторська школа», може зарахувати/перезарахувати вибірові навчальні дисципліни у таких випадках:

- зарахувати навчальні дисципліни, що прослухані здобувачем вищої освіти в рамках академічної мобільності в університеті-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної освітньої програми в Університеті;
- перезарахувати дисципліни у разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти;
- зарахувати результати неформальної освіти, відповідно до процедур та правил, передбачених локальними документами Університету.

5.2. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Університету за поданням Ради з якості вищої освіти в Університеті та за погодженням із органами студентського самоврядування.